

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Høringssvar vedr. rapport fra udvalget om evalueringen af kommunalreformen

KL har modtaget afrapporteringen fra udvalget om evalueringen af kommunalreformen i høring.

KL ønsker indledningsvis at kvittere for et godt samarbejde i det gennemførte udvalgsarbejde og udtrykke overordnet tilfredshed med den udarbejdede evalueringsrapport.

Overordnede bemærkninger

Evalueringsrapportens hovedkonklusion er, at der med kommunalreformen er skabt en ramme for en mere robust offentlig sektor, der bedre er i stand til at møde de aktuelle og kommende års udfordringer. Det er en konklusion, som KL fuldt ud kan genkende og tilslutte sig.

Kommunalreformen har skabt større såvel faglig og økonomisk bæredygtighed i kommunerne, og skabt grundlaget for de mange effektiviseringer, der i disse år gennemføres i kommunerne. Kommunalreformen har samtidig skabt mulighed for at sikre borgerne mere sammenhængende og nære forløb samt nytænke indsatsen, fx på det specialiserede socialområde.

Kommunalreformen har endvidere styrket den politiske styring i kommunerne via større fokus på overordnede politikker og strategier.

På den baggrund har kommunalreformen i høj grad levet op til de målsætninger, der blev formuleret ved reformens gennemførelse, og den har skabt en hensigtsmæssig arbejdsdeling i den offentlige sektor. På enkelte delområder kan der imidlertid være behov for at styrke indsatsen og samarbejdet, især der hvor socialsektoren møder sundhedssektoren, sådan som evalueringsarbejdet også har påvist.

I nedenstående fremgår KL's bemærkninger til nogle af de konkrete forslag, som indgår i evalueringsrapporten.

Den 8. april 2013

Sags ID: SAG-2012-02040

Dok.ID: 1679261

RHB@kl.dk

Direkte 3370 3277

Mobil 2916 0249

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Telefon 3370 3370

www.kl.dk

Side 1/6

Understøttelse af den specialiserede sociale indsats

KL står bag evalueringsrapportens forslag om at styrke den nationale overvågning af de meget specialiserede tilbud. Forslaget er i god overensstemmelse med, at de nye sociale rammeaftaler, de tværkommunale samarbejder og KKR's centrale rolle har udviklet sig til at være et bæredygtigt fundament:

- For det første giver det *sammenhæng mellem forsynings- og finansieringsansvar*
- For det andet giver det en *udviklingsdynamik* af indsatser og tilbud, så alle tilbud løbende udvikler deres indsatser i takt med udvikling i metoder og efterspørgsel
- For det tredje indeholder rammeaftalerne en tværkommunal og regional *udviklingsstrategi* på emner, som er aktuelle og nærværende, og en *styringsaftale* om principper for etablering og lukning af tilbud, prisstruktur, takstudvikling m.v.
- For det fjerde viser erfaringerne, at man i det enkelte KKR-regi er i stand til at finde en *løsning for enkelt-tilbud i krise*. Tiden siden 2007 har vist, at selv om et tilbud har behov for et stort befolkningsunderlag, så kan forankring sagtens ske i en kommune med et fælleskommunalt samarbejde om brug af tilbuddet.

Der er imidlertid fortsat behov for en understøttende indsats til de særligt specialiserede tilbud. KL går derfor positivt ind i evalueringsrapportens forslag til styrkelse af den nationale overvågning for at sikre de meget specialiserede tilbud på lands- og landsdelsplan. Det minder om sundhedssektorens specialeplanlægning, og er en fornuftig overbygning på det nuværende system.

En national overvågning vil også understøtte og tydeliggøre de vidensmiljøer, der findes på de mest specialiserede områder, og dermed vil overvågningen også være en støtte i den kommunale visitationsproces. Samtidig vil overvågningen være et vigtigt dialogredskab i forhold til de rammeaftaler, som kommunerne udarbejder. Overvågningen kan også understøtte en udvikling af samarbejdsfladen mellem de sociale tilbud og sundhedssektoren. Det bør efter KL's opfattelse være en af de højst prioriterede opgaver i forlængelse af kommunalreformen – ikke mindst i forhold til de mest specialiserede grupper. Styrkelse af dette samarbejde skal i øvrigt ses i sammenhæng med forslaget om genoptræningsplanerne, som KL støtter, jævnfør herom senere.

KL vil imidlertid advare imod, at der på de mest specialiserede sociale områder gennemføres en ændring, så man igen fordeler myndighedsansvaret på flere myndigheder. Det vil nemlig igen skabe uklarhed om ansvarsfordelingen og dermed risiko for, at de borgere, der ligger i gråzonen, falder mellem to stole. I stedet bør der udvikles forløbsprogrammer, som kan styrke sa-

marbejdsfladen mellem kommunernes sociale opgaver og regionernes sundhedsopgaver. Samtidig bør man fastholde den klare placering af myndigheds- og finansieringsansvar, der blev gennemført med kommunalreformen.

KL har endvidere en bekymring i forhold til det forslag, der handler om, at en kommune kan pålægges drift af et tilbud. Det er bekymrende, hvis der kan træffes sådanne beslutninger uden, at der følger et økonomisk ansvar med for beslutningen. Der vil under alle omstændigheder være brug for løbende at kunne justere i et sådan tilbuds antal pladser samt udvikle indsatser og metoder i takt med ny viden og udviklingen i efterspørgslen. Derfor bør anvendelse af en sådan bemyndigelse enten være undtagelsesvis eller følges af et økonomisk ansvar.

Der har siden kommunalreformen været en naturlig udvikling i fordelingen af driftsansvaret for de sociale institutioner mellem kommuner og regioner. Denne udvikling bør videreføres, men KL mener, at den i rapporten omtalte kommunale model med det fulde drifts- og opgaveansvar for det sociale område er den naturlige arbejdsdeling.

Genoptræning efter udskrivning fra sygehus

Evalueringsrapportens anbefalinger for borgere med meget komplekse behov på genoptræningsområdet falder godt i tråd med det arbejde, kommunerne allerede er i gang med, bl.a. i forlængelse af KL's udspil på hjerneska-
deområdet, som udkom i efteråret 2012.

KL støtter derfor anbefalingerne om fælles visitationsretningslinjer og fælles sundhedsfaglige kvalitetskriterier for den specialiserede indsats. Det er også anbefalinger, som indgår i KL's hjerneskaudeudspil, og som vil være med til at sikre kvaliteten i genoptræningsindsatsen.

Sammen med en national koordinationsstruktur for de højt specialiserede tilbud vil disse tiltag skabe et solidt grundlag for den videre udvikling af rehabiliteringsindsatsen.

I forhold til personer med meget komplekse genoptræningsbehov indgår der i evalueringsrapporten et forslag om, at regionerne får et skærpet myndighedsansvar til at beskrive patientens behov i genoptræningsplanerne. KL støtter dette forslag, men KL skal her opfordre til, at man meget nøje overvejer omfanget af et skærpet myndighedsansvar, ligesom det er vigtigt, at målgruppen bliver defineret meget præcist.

KL finder for det første, at der i forhold til en faglig styrkelse af genoptræningsområdet primært er behov for, at kommunerne får en beskrivelse af den funktionsevne, patienten kan forvente af genoptræningen samt en be-

skrivelse af det samlede genoptræningsbehov, herunder en neurologisk udredning og vurdering. Dette vil skabe et godt grundlag for, at kommunerne kan udarbejde en rehabiliteringsplan og visitere til de relevante indsatser.

For det andet vil KL advare imod, at en styrkelse af genoptræningsplanen bliver en hæmsko for en fleksibel tilrettelæggelse af borgernes videre rehabiliteringsforløb. Funktionsniveauet hos borgere med hjerneskade ændrer sig løbende under rehabiliteringsprocessen, og der sker typisk store ændringer, fx når borgerne bliver udskrevet fra sygehuset. Kommunernes hjerneskade-team skal i den videre tilrettelæggelse af forløbet have mulighed for løbende at kunne justere mål, metoder og indsatser for at give borgeren den rette indsats.

For det tredje finder KL det vigtigt, at en styrket genoptræningsplan ikke fører til et delt myndigheds- og finansieringsansvar. Et samlet myndigheds- og finansieringsansvar i kommunerne er en væsentlig forudsætning for en styring af økonomien og for at sikre et omkostningseffektivt sundhedsvæsen.

Såvel i forhold til understøttelse af den specialiserede sociale indsats og styrkelse af genoptræningen for borgere med meget komplekse behov vil KL derfor understrege, at det – ligesom evalueringsrapporten også langt overvejende lægger op til – er væsentligt at bygge videre på og finjustere i de strukturer, der blev skabt med kommunalreformen, og som overordnet set har vist sig hensigtsmæssige. KL vil derfor generelt advare imod løsninger, der indebærer nye ansvarsfordelinger. Det vil blot flytte problemet, skabe nye snitflade-udfordringer, og gøre det sværere for kommunerne at levere en helhedsorienteret indsats tæt på den enkelte borger.

Godkendelse og tilsyn af virksomheder

Evalueringsrapporten indeholder forslag om at justere i opgavefordelingen for tilsyn og godkendelse af i-mærkede virksomheder, eventuelt specifikt i forhold til deponeringsanlæg.

KL kan ikke anbefale de forslag til justeringer, som indgår i evalueringsrapporten, men vil i stedet anbefale den nuværende opgavefordeling. Det er således for en virksomhed meget vigtigt, at der er et tæt samspil mellem miljøregulering og den fysiske planlægning. Miljøreguleringen er afhængig af, at kommuneplanlægningen understøtter den rigtige placering af virksomhederne, så reguleringen ikke bliver mere omfattende end nødvendigt.

Planlægningen er endvidere afhængig af en løbende dialog med miljømyndigheden for at sikre de miljømæssige rette placeringer af erhvervsområderne. Dertil kommer, at kommunerne også er myndighed for tildeling af spil-

devandstilladelser til det lokale spildevandsanlæg og tilsynsmyndighed i forhold til affald.

Overordnet set gælder, at jo flere myndigheder og forskellige administrative instanser, der skal sagsbehandle en virksomhed, jo mere koordinering kræver det. Og det er ikke effektiv sagsbehandling for den enkelte virksomhed eller samfundet som helhed.

Råstoffer

Evalueringsrapporten indeholder to modeller for placering af ansvaret for gravetilladelser på råstofområdet, dels at den nuværende opgavefordeling fastholdes, dels at ansvaret for at udstede gravetilladelser flyttes til regionerne.

KL vil opfordre til, at den nuværende opgavefordeling fastholdes. Kommunerne administrerer i forvejen langt hovedparten af de lovområder, der er involveret i behandlingen af en råstofansøgning. Hvis en anden myndighed får tilladelsesopgaven, vil det alligevel være kommunen, der står med hovedparten af sagsbehandlingen. Ud fra en effektivitetsbetragtning bør det derfor fortsat være kommunerne, der varetager såvel tilladelser og tilsyn.

Udfordringen i forhold til afvejning mellem benyttelse og beskyttelse kan samtidig ikke løses strukturelt. Og efter KL's opfattelse vil hensynet til beskyttelsesinteresserne blive svækket, hvis ansvaret for gravetilladelserne fjernes fra den myndighed, der skal varetage hensynene til natur- og miljøbeskyttelse, vandforsyning og lokale planhensyn.

I forlængelse af evalueringsrapportens anbefalinger foreslår KL derfor, at den nuværende opgavefordeling bevares – og at der samtidig tages forskellige tiltag, der udvikler synergien mellem benyttelse og beskyttelse. Det kan fx være regelforenkling, der gør det enklere at forlænge råstofstilladelser eller forbedrede procesflow mellem regioner og kommuner.

Regionale udviklingsplaner

Evalueringsrapporten indeholder fire modeller for fremtidens regionale udviklingsplan. Den enten bevares, afskaffes, styrkes eller samles med den regionale erhvervsudviklingsstrategi, som formuleres af vækstfora.

Det er KL's vurdering, at den regionale udviklingsplan kun har begrænset betydning for den regionale strategiske udvikling af byer, landdistrikter og udkantsskudområder. De regionale udviklingsplaner opfylder lovgivningens formelle rammer, men regionale strategiske initiativer, der har lokalpolitisk opbakning, opstår uden forankring i den regionale udviklingsplan. Fra kommunal side stiller vi derfor spørgsmålstejn ved behovet for den regionale udviklingsplan, da der ikke er sammenhæng mellem de ressourcer, der

bruges på at udarbejde den og den merværdi, den genererer. Samtidig vil en afskaffelse af den regionale udviklingsplan gøre plansystemet enklere.

KL kan på den baggrund ikke tilslutte sig, at den regionale udviklingsplan styrkes eller samles med den regionale erhvervsudviklingsstrategi. Det er væsentligt, at de parter, der udgør de regionale vækstfora, kan fokusere deres arbejder på at skabe vækst og erhvervsudvikling, og det er vigtigt, at de oplever reel beslutningskompetence.

Ovenstående bemærkninger til evalueringsrapporten er yderligere beskrevet i vedlagte breve, der tidligere er blevet fremsendt til social- og integrationsministeren, sundhedsministeren, erhvervs- og vækstministeren og miljøministeren.

Med venlig hilsen

Erik Nielsen

Kristian Wendelboe